نوی سبک او نوی ادب

د

اروابناد استاد گل پا چا الفت

فهرست

سر لیك:	مخ:
دخدای قانون	۱
دکار فکر	۱ـ۲
زه خبرنه وم	۲
دخیرخاوند	۳
دیمرکراسی	۳ـ۴
عشق	۴
عمل	۵
دایمان ځای زړه دی او دی بې زړه دی	۵ـ۶
زموږباغ	۶
بې تمیزي	۶ـ۷
دظالم فلسفه	۷
دستور العمل	۸
اصلی غل	۹
دغلو منطق	۹ـ۱۰
دغلوډیوه	۱۰
دحاکم اشتباه	۱۰ـ۱۱
څه لري او څه نه لري؟	۱۱
آمر او مامور	۱۲
توره پرده	۱۲ـ۱۳
د ژوند نغمه	۱۳
خوشحالی	۱۳ـ۱۴

بسم الله الرحمن الرحيم

دخدای قانون

مونږ د خپلو کورونو له څنګه په ډېره کښې ناست وو. له پاسه یولاروی راغی، د ونې ډډ ته یې ډډه ولګوله. ډوډی یې له ملا نه پرانیستله په مزه مزه یې له څه شي سره خوړله. مونږ ډیر وږي تږي وو، هغه ځان موړکړ او یخې اوبه یې وڅکلې مونږ روژه وو هغه بوزه وه، ځکه چې په مسافر باندې روژې نشته.

لاروی ویل: ماته د خوړلو اجازه شته تاسوته نشته.

ما ته خدای (ج) خواړه او اوبه رواکړیدی په تاسو یې ایسار کړی‌دی.

داد خدای قانون دی، ددی قانون په رمزاو معنی تاسی نه پوهیږئ.

د خدای کارونه بی حکمته نه دي.

تاسی ددغه عملی تعلیم په اصلی معنی ښه فکر وکړئ ! تاسې ولې وږي یاست او زه موړیم؟

زه په کار اومقصد پسې روان یم ناست نه یم زما په ژوند کښې دریدل نشته ځکه ما نه وږی کوي؟

تاسې ځای په ځای پراته یاست ستاسې حرکت لنډ دی ځکه یې وږي کړئ.

تاسې دخدای قانون منلی دی مګر پوه شوي پرې نه یاست. زه ددې دپاره راوګرزیدم چې تاسې پوه کړم او له لوږې نجات وموئ.

پاڅیږئ، راون شئ اولری ځای په نظرکښې ونیسئ لوره او تنده په توقف اوسکون کښې ده په حرکت کښې نشته.

دکار فکر

دکورمیرمن ناروغه وه، د دوا پیسې نه وې، غله خلاصه وه ماشومان وږي وو، په کور کښې څه نه و پاتې چې پیسې پرې نغدې شي.

د کورخاوند یوه ورځ په پور پسې وګرځیده، دوستانو، اشنا یانو خپلوانو هیڅ ورنکړه.

بله ورځ په ګدایي پسې ووت دسخیانو او غنیانو له کورونو نه نا امیده راغی.

دریمه ورځ ورته دکار فکر پیداشو کارته یې ملا وتړله په کارپسې روان شو،کاریې وکړ په دغه ورځ یې کورته دوا او ډوډی راوړه د کورمیرمن او ماشومان ډیر خوشحاله شوه.

چې رنځور جوړشي او وږي موړشي له دېنه لویه خوشحالي بله نشته.

که څوک خوشحالي غواړي په کار کښې دې ولټوي.

د رنځو رانو علاج په کارباندې کیږي.

چې وږي مړوي هغه کاردی.

چې سړی خوارشی اوخپلوان ترینه لاس واخلي.

چې څوک پور ورنه کړي او اشنایان نا اشنا شي.

چې سخیان ورته ووایې خدای دې درکړي.
چې له هرچا او له هرې خوا نا امیده شي.
په دغه وخت کښې کارپه کارېږي.
پلار خپل ځوی ته تریوه وخته ډوډۍ ورکوي بیا یې له ځانه بېلوي.
چې ځوی لوی شو بیا مور هم شیدی نه ورکوي.
مګردکار مهرباني او احسان په هروخت کښې وي.
دکاربرکت په هیچا کښې نشته.
هغه چې د خان مزدوري کوي خان څه نه ورکوي کاریې ورکوي.
نو راشه! دکارسړی شه!
دکارسړی او د سردار سړی ډېر فرق لري.

زه خبرنه وم

له خوبه راویښ شوم ډېر وږی وم.
تا زما له سر لاندې ډوډۍ ایښی و، ما نه لیده په دسترخان کښې پټه وه.
ما ستا دسترخان و نه لټاوه د خلقو درګاه ته ودرېدم.
زه خبر نه وم چې ډوډۍ زما له پښولاندې ده او ماپردۍ کورته لاس نیولی دی.
زه ډېر وروسته پوه شوم چې د ځمکې دسترخان له ډوډۍ ډک دی او زه ګدايي کوم.
که زه پوه وای ما به د ډوډۍ دپاره ځانته دومره باداران نه پیداکول.
زه ستا د درګاه د خاورو په قدر پوه نشوم، زه نه وم خبر چې په دې خاوروکښې هرڅه شته.
هو! تازموږ دپاره ډېر څه پیداکړي دي مګرموږ نه یو پوه شوي.
لکه چې د ځمکې په مخ دترو دپاره ډکې ویالې او ډک سیندونه بهېږي د ورو دپاره هم په هره پوله ډوډۍ ایښې ده.
هلئ! زرکوئ ! دغه وږي فقیران خبر کړئ چه د خدای دسترخان ولټوي.
ټو ل نعمتونه همدغلته دي.
له خلقو سره بې له کاره اوبې له زیاره څه نشته.
تاسې د خدای په نامه له چانه څه مه غواړئ.
دخدای په نامه څه ورکړئ ځکه چه خدای تاسو ته هر څه درکړي دي که تاسې هرڅه ولټوئ په دغو خاوروکښې یې مومئ.
په لټولو هرڅه پیداکیږی.
که تاسې وزګار کښېننی او هر څه له ځانه وغواړئ هرڅه شته، که ګدایې کوئ هیڅ نشته.

دخیرخاوند

هغه خپله غوا په پولو او لښتیوپووله.

دهقانان پوهیدل چه دی پردی کښت په غوا باندې نه خوري.

غوا به کله کله د خلقو کښت ته خو له اچوله مګر ده یې جلب نیوه.

دغه لږه زیان دقصد له مخې نه و ځکه چا څه نه ویل.

دغوا خاوند پوهیده چه په پولو او لښتیو باندې غوا ښه مړیږي.

که غوا خوشې وي او پردی شوتله خوري یا ټنډیري یا لنډی اوبوچی کورته راځی.

دده غوا کټاره نه وه، ډیرې ښې شود ې یې کولې هرچابه ویل چه ډیر ه ښه غوا ده.

دغوا شودې او شړومبې هغه یواځې نه خوړلې دمېلمنو د مسافرو د همسایه ګانو برخه هم په کښې وه.

خلقو ویل: دا سړی ډیرښه سړی دی داکور د خیراو برکت کوردی.

هو! څوک چې خپل نفس دغسې وساتي او جلب یې خوشې نه کړي هغه دخیراو برکت خاوند دی.

د هغه ضرر چاته نه رسیږي خیر یې رسیږي.

د هغه غوا هم وری نه پاته کیږي او شودې یې ډیرې وي.

دیمرکراسی

په شفتالو کښې زری دی په زري کښې دشفتالو ونه ده، دغنمو په وروکښې دانې شته په دانوکښې همدغسې وري شته.
په چرګه کښې هګی ده په هګی کښې چرګه.
دغه یوه دانه پندانه چې ګورې تبل اوپلته دواړه لري او په حقیقت کښې بله ډیوه ده مګر ستا سترګې پټې دي دغه رڼا نه وینې.
ته نه یې خبر چې په یوه دانه اوپه یوه خاځکی کښې عالمونه پراته دي.
ته پخپله هم دغنم په دانه کښې ویده وې بیادې په یوه څاڅکی او بوکښې لامبو وهله نن ځانته لوی سړی وایې اوپه لویه بیړی کښې ناست په لویو سیندونوکښې حرکت کوې.
څه شی چې ته وروکی ګڼې هغه هم لوی دی.
یا هغه چې تاته لوی ښکاري هغه هم لوی ندی.
ته ونه لویه ګڼې هغه په یوه زري کښې ده.

تاته زړی وروکی معلومیږي په هغه کښې غټه ونه ځای شویده د غه غټه هندوانه چې ګورې کا ل ته نشي پاتې کیدای اوعمریې ډیر لږدی.
دغه دهندوانې کوچنی زړی تاته هر کا ل تازه هندوانې درکوي.
دزړي قیمت له هندوانې نه لږ نه دی.
هندوانه په زړي کښې ساتلی ده که زړی ورک شو هندوانه ورکیږي.
که میندی اوپلرونه خپل واړه ماشومان ساتي واړه اوکوچني هم قام اوټبر ساتي.
نو راشه! هیڅ شی وړوکی اوکوچنی مه ګڼه ځکه چې دلته غټ اوکوچنی لوی او وړوکی نشته ټو ل برابر دي یواځې خدای لوی دی اوبس.
دنن ورځې دیموکراسي له همدغسې ژورې کتنې څخه پیداشوه او د ډیر دقت نتیجه ده.

عشق

ته له ډیرقوت او ډیرو لښکروسره په دغه ښار راغلې.
ددې ښاره له خلقو سره دې ډیر جنګونه وکړه.
له دی خوا له هغی خوا ډیر خلق ووژ ل شوه، ډیرې وینې تویې شوې، ډیرې ککرۍ له پښو لاندې شوې.
ستا مخه چاونشوه نیولی.
تاد ډیرو مړو په سرونو پښې کېښودې او په ډیرقوت له خپلو لښکرو سره دلوی فاتح په شان ښارته راننوتلی.
ته ډیر په قاروې تاغوښتل چې ښار لوټ کړې او قتل عام جوړ کړې.
مګر داکار تا ونشو کړای.
ستا مخې ته دښار یوه ښکلې پیغله راغله ستا زړه یې ویووړ.
تا خپل زړه دهغې له پنجو خلاص نکړای شو او له خپل ټو ل قوت سره یوې پیغلې ته تسلیم شوې.
تا په ځان باندې د یو فاتح ګمان کاوه مګر فاتح بل څوک و.
ته نه وې خبر چې دننه په ښارکښې بل راز قوت موجود دی.
تا په ډیر زور اوقوت ځان اسیرکړ او د خپل اسارت لپاره دې ډیرې قربانۍ ورکړې.
که له تاسره دغه قوت نه وای اوشکست دې خوړلی وای نه اسیر کیدې، دعشق مقام ته رسیدل څه اسانه کار نه دی.
ته اوس دا ښار نشې لوټولی دا خلق نشې وژلی ځکه چه عشق اومحبت اجازه نه درکوي.
ته باید ددوئ خدمت وکړې او ددوئ خدمتګار شې.
هو! عشق له پادشاهانو نه خدمتګاران جوړولی شي.
دلته سکندر بل راز کیږي او دجهانګیرۍ حرص نه پاته کیږي.
سنګر څوک نشي ماتولی دلته زور او قوت ماتیږی.

عمل

هغه خپله امسا ټکوله اوبازارته راغی.

په سترګو بې څه نه لیدل خوپه نامه یې هرڅه پیژندل.

له ده نه خپلو ماشومانو وځکې غوښتې وې.

دی په وځکو پسی راغلی و.

دغسې ډیر ړانده بازارته راځي او څه اخلی.

دکانداران دهغوئ په سترګو کښې خاورې اچوي او ردي مالونه ورکوي.

ده ته یې هم له خاورو نه ډکې وځکې ورکړې او هر څه په کښې ګډوو.

هغه روان وو او ځولی یې له لاسه خوشې شوه.

د هغه ارزو له خاورو سره برابره شوه.

هغه دزمکې په سرلاس وګرزاوه او هر څه یې ټو ل کړه.

هغه نه پوهیده چه خپل کورته څه شی وړي؟

ده غوندې ډیر ړانده دلته راځي اوله ځانه سره څه وړي چې د وړلو نه دی.

هو! د ړندو عمل همدغسې وي.

دایمان ځای زړه دی او دی بې زړه دی

چې وړوکی و له شیټکو اوپیریانو ډاریده.

چې لږ غوندې غټ شو د ملاصاحب له ډاره په سبق نه پوهیده په کورکښې د ادې ډارو د باندې د دادا.

اوس چه لوی دی دماسلانو ډار، دخان ډار، د ملک ډار، د حاکم ډار یې په زړه کښې ټینګ ځای نیولی دی.

په چول اوبیدیا کښې له غلو ډاریږي، په کوروکلی کښې له غلیمانو په ښار کښې له پولیسانو، دایمان ځای زړه دی او دی ډیر بې زړه دی.

د شپې په خوب کښې هم ډاریږي او خپکۍ یې نیسي.

لویه خدایه! په کوم زړه کښې چې دومره ویره وي، ستا ویره ډیره نه ځاییږي ستا خوف ته ډیر لږ ځای پاته کیږي.

که ستا ډار او د ظالمانو ډارپه یو زړه کښې یوشان موجودوي له دېنه لویه ګناه بله نشته.

کشکې دوئ یوازې له تا ډار یدلی اوستا د دښمنانو ډاریې په زړه کښې نه وای.

دخلقو ډار ستا ویره په زړونوکښې کموي او ایمان ته زیان رسوي.
ستا ضعیفه بنده ګان یوازې له تانه نه ویرېږي له نورو نه هم ویرېږي. دوئ اوس دزورورو له ډاره حق نشي ویلی او ته دحق طرفدار یې.
ته په دروغو خپه کیږې دوئ له ډاره رښتیا نشي ویلی.
ستا ظلم نه دی خوښ دوئ له ویرې دظالمانو خدمتونه اوصفتونه کوي.
هغه مسلمان چیرته دی چه یوازې له تا ډاریږی او بس.
ستا بنده باید د ډار بنده نه وي، دنمرود له اوره یې سترګه ونه سوزي، دفرعون په مقابل کښې مغلوب نشي، له مرګه ونه ویریږي.

زموږ باغ

ددې باغ ونې ټولې زړې دي، ډېرونه او ښاخونه یې وچ دي، په میوو کښې زښت ډیر فرق راغلی دی میوو لاخه چې سیورې هم نیم نه دی پاته، تازګي نشته، خیابانونه اوچمونه خراب دي، باغ ټول اغزو اوناکاره بوټو نیولی دی.
دګلانو یونیم بوټی که وي هغه دربو اوکبلو لاندې کړېدی دلته اوس طوطیان اوبلبلی نه راځي.پدی چمن کښې اوس څاروی څري، دونو پاڼې په پسرلي کښې زیړې ښکاري.
داونې ټولې دوهلو دي.
ددې زړو ونو نیلو اوریښو ټوله ځمکه نیولې ده. د ځمکې قوت یې ډیرکم کړیدی مګر څانګو اوښاخونو ته یې فایده ډیره لږه رسیږي داونې اوس بې ثمره او بې حاصله دي.
دباغ خاوند باید ټولې له بیخه وباسي. په ځای یې نوي نیالګي کیږدي. مونږ باید ډیر انتظار وکاږو چه دلته بیا سیورې اومیوه پیداشي او پدې باغ وښ کښې بیاتازګې ووینو.
که مالیار کا ل په کا ل چینجنې زړې ونې اېستلې اونـوي نیالګي یې په ځای اېښـودلی باغ به اوس هم هماغسې سمسورو.
دباغ عمر او د ونو عمربه یوشان نه و.
ونې به ورکېدې باغ به نه ورکیده.
اجتماعي ژوند به له فردي او شخصي ژوند نه نه قربانېده.
څوک چې زړې ونې په باغ کښې ساتي باغ به یې همدغسې وي.

بې تمیزي

ډیربنه آس و، خو د بې تمیزو په لاس کښې وو.

څو ک يې په قدر پوه نشوه باوغان پرې موړه کېښووده.

ديابو کاريې ترې واخيست.

هغه خبرنه و، چه دغسې آس دپادشاهانو په کمند کښې هم نشته اوقيمت يې ډير زيات دی.

چيرته چې علم او فراست نه وي خلق د آس او يابو فرق نشي کولی هلته عربي اسونه له موړولاندی زخميان شی او

دخرو په غاړه دزرو کنټوری وي.

په دغسې وخت کښې چې عمومي شعور ړوند وي اوخه نه وينی حافظ دخلقو دبې تميزۍ اعلان کوی:

اسپ تازی شده مجروح بزير پالان
طوق زرين همه درگردن خرمی بينم

دظالم فلسفه

يوسړی دغليمانو په خوله شل کاله بندي شو.
هرچا به ويل حاکم ناروا وکړه، دومره ظلم هيڅوک نه کوي. دلته عدالت نشته، قانون ته څوک نه ګوري، په بډو او رشوتونو هر څه کيږي مونږ له دې حاکم سره نور ګذران نشوکولی.
بندی چې له زندان نه راووت د هنر اوکما ل نوم يې په وطن کښې خپورشو او ډير دکارسړی وخوت.
حاکم ويل: زه پوهيدم چې دی بې ګناه دی، مګر که مادی نه وای بندي کړی، غليمانو واژه يا به ده څوک وژلی و، ده بې زندانه ژوند نشوکولی دده حيات په خطرکښې و، دده دغه هنراو کما ل دزندان برکت دی که دی پوه شي، ماله ده سره ډيرلوی احسان کړی دی. انسان پخپل خيروشر نه پوهيږي ډيرځله په ښو باندې دبدو ګمان کوي.
که دی پوه شي بند يتو ب دده دپاره خير و، ما دده خير په زندان کښې ليده.
ډيرکارونه دي چې په ظاهر ه بد معلوميږي په حقيقت کښې ښه وی، د خلقو په نظرکښې ظلم وي چې فلسفه يې ولتهوې رحم او د لسوزی وي.
ناپوهه خلق خير خواهان نه پيژني، په احسان نه پوهيږي، دوستي ورته دښمني ښکاري، په مدرسه باندی دزندان ګمان کوی.
موږ ددوئ په خوشحالۍ پسې نه ګرزو، ددوئ په خير پسې ګرزو.
دوئ په خپل خيرنه پو هيږي او خپل خيرنشي سنجولی .

دستور العمل

خاص مجلس و، ټول غلي ناست وو، يوهم خبرنه و چې څه به وايې؟ دومره پوهيدل چې مطلب ډير مهم دی.
پس له څه قدر سکوت نه، هغه وويل: غيرله سرو او سپينو ډيرقيمت بهانه شته چې جواهر او الماس هغومره قيمت نه لری حکومت بايد هغه ډير ټينګ وساتي.
که هغه و، هرڅه شته، که هغه نه و هيڅ نشته، د حکومت اساس اوبيناد هماغه دی، بې له هغه حکومت نشی قايمېدلی.
دخزانو سانته هغومره ضرورنه ده، د هغه شی ساتل فرض دی.
دسياست په دنياکښې هيڅ شی هغومره قيمت نه لری.
په دې خبره ټو ل په فکر کښې شوه.
چا ګمان کاوه چې مراد عدالت دی حکومت بايد دغه شی ډير ټينګ وساتی اوله الماسو نه يې بهتر وګڼي.
د ځينو داخيا ل و، چې دمملکت استقلال له هرڅه نه زيات قيمت لری، يوسياستمداربايد د همدغه شي دساتلو ډير ټينګه توصيه وکړی.
څه نورو تصور کاوه چې مقصد دملت خوشحالي ده.
ديوه ديموکرات حکومت اساس همدغه دی جواهراو الماس دومره قيمت نه لري.
پس له يو څه وقفې هغه خپل مطلب ښکاره کړ.
هغه پو هيده چې زما په خبرو پوهېدل څه اسانه کارنه دی.
هغه وويل: دحکومت ډار بايد ډير ټينګ وساتل شي او حاکما ن له ډير تشدد نه کارواخلی، د حکومت ډار که دخلقو په سترګو کښې و خزانو ته څوک کاږه نشي کتلی له ګدامو نونه مړک هم غله نشي وړلی، سره او سپين که په ډاګ پراته وي څوک ورته نه ګوری. که دا ويره د خلقو په زړه کښې وه ظلم ته به عدالت وايي بې رحمي به رحم ګڼي.که ډار نه و او خلك سپين سترګی شو نو بيا ګذاره ډير مشکله ده.
تاسې کوښښ وکړئ چې دغه ډار د خلقو په زړونو اوسترګو کښې وساتئ او دا قيمت بها څيز ضايع نشي، ددی شي په قيمت باندې ښه پوه شئ!
دا هغه شی دی چې په وينو تويېلو په کورونو ورانولو په مالونو لوټولو لاس ته راغلي دي. تاسی يې په آسانه مه ورکوئ!

اصلی غل

ستا خوبنه چه غل ورته واېي که دغلو مل؟ زه يې غل بولم.
ددې غله لاس قاضی يا مفتی نشي پريکولی.
دده له لاسه هرڅه کيږي او ډېرقوت ورسره دی.
حاکمان ده ته څه نشي ويلی.
دپوليسانو زور په ده نه رسيږی.
ددې غله احترام قوماندان هم کوی.
داغل ډېر زورور غل دی.
دده مخه څوک دورځې هم نشي نيولی.
دی دسر کارپه ما ل کښې هم برخه لري، او په خزانه کښې شريک دی.
په ده باندی هيڅوک دعوه نشي کولی.
ده ته يواځې زه غل ويلی شم اوبس.
دا هغه غل دی چه له سترګونه رانجه نه پټوي سترګې پټوي.
غله پيسې پټوي.
دی غله پټوي، خيانتونه پټوي، ظلمونه پټوي.
اصلي غل همدغه دی.
ترڅو دی ورک نشي غله نه ورکيږي.

دغلو منطق

له ورځې نه شپه ښه ده او له رڼا نه تورتم.
شپه دراحت دپاره ده، ورځ د زخمت دپاره.
دعيش او عشرت وخت شپه ده.
سازونه سرودونه په شپه کښې وي.
وصالونه په شپه کښې صورت نيسي.
ساقی اوشاهد دشپې ښه ښکاره کيږی.
بزم محفلونه د شپې وی.
دحيات اوبه په تورتم کښې دی.
په تياره کښې دستر او پرده پوشۍ راز پټ دی.
تاسې دتورتم په قدرنه پوهيږئ.
شپې لکه د خوبانو زلفې چې هرڅومره اوږدې وي هغو مره ښې وي.
په سپينو مخونو باندې بايد تورې زلفې خورې وي.

ښکلي او ښایسته میرمنې په تورو پردو کښې پټې ښې دي.
مور او دوئ دپردې ترشاپه تیاره کښې هر څه کولی شو.
که زمونږ له عملونو پرده لرې شوه او هر چاپه رڼاکښې ولیدو مونږ ته به په نفرت وګوري.
زمونږ دپاره شپه ډیره ښه ده.
تاسې کوښښ وکړئ چې دورځې هم تورتم او تیاره وي.
د وهم او خوف تیاره د ورځو رڼا کموي.
له ظلم سره ظلمت اوتورتم تړلی دی.
د ورو خلقو په سترګو باندې توره شپه وي.
دناپوهۍ تیاره له شپې نه کمه نه ده.
باید تل ترتله تیاره وي ځکه چې د حیات اوبه په تورتم کښې دی.

دغلو ډیوه

سپوږمۍ ورکه شوه، شپه ډیره تیاره وه،غله په تورتم کښې راغله په کاله ننوتل.

دوئ خبرنه وچې ښه ښه مالونه چیرته ایښي دي، ځکه یې ډیوه ولګوله او ما ل یې لټاوه.

دکوروکلي خلقو چې رڼا ولیده راپا څېدل دغلو مخه یې ونیوله اوغله یې وپېژندل.

یوه وویل: له تورتم نه دغلو ډیوه هم ښه ده.

مور غله په رڼا کښې ولیدل او راوپښ شو.

هو! مور غلو راویښ کړو.

زمونږ په کورکښې غلو ډیوه ولګوله.

دحاکم اشتباه

دومره ظلم او ستم، دومره تغافل او بې پروایي، دومره کبر او غرور.
داسې سخت زړه؟
بې رحمي او بې غوري انتها ته ورسیده.
دزړونو له ازاره هیڅ نه ویریږي.

زما په ژړايې زړه نرم نشو.
زما فريادونه نه اوري.
زما عذرونه او زارۍ تاثير نه لري.
زه په ډيرامید ورشم. زما په زړه کښې ډيرې خبرې وي.
زه وايم خپل ټول عرضونه به وکړم.
هغه لکه بريښنا د سترګو په رپ کښې له سترګو پنا شي.
له ډيرې استغنا راته ګوري هم نه.
عاشق دمعشوقې له لاسه دغه راز شکايتونه کول.
حاکم اشتباه وکړه، هغه يې سياستاً بندي کړاو په سياسی بنديانو کښې حساب شو.
آه دوطن مينان په دغسې خبرو زندان ته ځي.

څه لري او څه نه لري؟

زمکې لري، ژرندې لري، قلاګانې لري.
راډيو نه لري، موټر نه لري چوکۍ نه لري.
سرلري، سترګې لري، زړه لري غوږونه لري.
ذوق نه لري، فکرنه لري شعور نه لري احساس نه لري.
ټغرونه لري، توشکونه لري، رخت خوابونه لري.
جارونه لري، څنډل نه لري، مينځل نه لري.
ګوخانې لري، طبيلې لري، تحويلخانې لري.
حمام نه لري تشنات نلري، صابون نه لري.
جوار لري، غنم لري، وريجې لري، پيسې لري.
خيرات نلري، زکوه نلري، صحت نلري، راحت نلري.
حرص لري، غم لري، سودا لري، ظلم لري،ناروا لري.
قناعت نلري، صبر نلري،فضليت نلري، رحم نلري.
جهل لري، بخل لري، حسد لري، رقبيان لري، دښمنان لري.
علم نلري، اخلاق نلري، سواد نلري.
زامن لري، نمسي لري، لونې لري، ورونه لري.
مکتب نلري، معلم نلري، ملا نه لري، ميرزانلري.
کبرلري، غرور لري، بدبيني لري بدګماني لري.
انصاف نلري، ضمير نلري، وجدان نلري.
څوک؟
زموږ خان او زموږ ملک .

آمر اومامور

زه به په تریو وچولی خبرې کوم.

ته به لکه مجرم کوږ اورمیږ ولاړیې بلې صاحب به وایې.

زه به په هرکار کښې کارلرم.

ته به زما په کار کښې دفکرکولو حق هم نه لري.

زه به هیڅ نه کوم، ته به زما په امر هر څه کوې.

خدمت به ته کوې نام نیکی به زما وي.

کاربه زه ورانوم ملامت به ته یې.

څومره چې له مرګه ویریږې له مانه به هم ډاریږې.

په هره اندازه چې له ژوند سره علاقه لري له ماسره به یې هم لري.

یوازی محبت می نه دی په کار زماله خوفه باید زړونه وریږي.

زما په حضور کښې بې له عجز و نیازه هیڅ خدمت نه قبلیږي.

که د عاجزۍ او دغلامۍ خوی درسره و هر راز خیانتو نه دې معافیږي.

پام کوه! چې پخپل خدمت اولیاقت مغرور نشې.

هرکله چې راځې که هر څومره مهم کارونه دې کړی و لکه ګنهګار سر ټیټی راځه!

خپل خدمتونه مه یادوه!

په قانون استناد مه کوه!

ماته ځان وسپاره زما په خوشحالۍ کښې هر څه ولتوه ستا ترقي زما په اطاعت پورې تړلې ده.

ستاترفیع په همدغسې تواضع کښې پټه ده، ته خپل ځان او خپل حد وپیژنه.

ته ښه فکر وکړه چې څه څوک یم او ته څوک یې!

توره پرده

سپوږمۍ چې په تورو وریځو کښې پټه شي په جهان باندې توره پرده غوړیږي او هرڅه په تورتم کښې ورک وي.

په دغسې توره تیاره کښې دانسان بینایي کارنه کوي، ړانده او دنظر خاوندان یو راز وي، ښه مخونه او بد مخونه فرق

نه لري دسپین او تورتمیز نشي کیدای خپل او پردی نه پیژندل کیږي.

د حقیقت او جما ل رڼا له سپوږمۍ نه کمه نه ده.

ددې سپوږمۍ پتوالۍ په سترګو لا څه چې په زړونو هم تیاره راولي که داتیاره ورکه نشي او دغه رڼا له تورې پردې

لاندې وي، د ذوق اونظر د خاوندانو شپه نه سبا کیږي.

دشعر او ادب دنیا نه جوړیږي.

فکر شعور او احساس نه وینبیږي.

دکار او حرکت اراده نه پیداکیږي.

د ژوند نغمه

ټول غلي دي، هیڅوک څه نه وایي، دژوند نغمه غلې ده په دغسې خاموشۍ کښې ذوقونه مري، فکرونه محوه کیږي، نشاط او فرحت لکه وحشي مرغه له انسانانو نه تښتي.
زه غواړم ددغه سکوت طلسم مات کړم او خپله سرینده وغږوم داسرینده مادعشق له هیواد او دبلبلو له کوره راوړیده.
زما دسریندې اواز ډیر خوږدی.
راشئ! کښینئ! زما نغمې واورئ!
زه نه غواړم چې ارزوګانې مړې او زوړنه ساړه وي.
زه د احساساتو او جذباتو دویښو لو لپاره راغلم.
دغه ده ما خپله سرینده راو اخیستله خپلې نغمې شروع کوم.
دا څه وشوه؟ له دی سریندۍ نه خو هیڅ اواز نه پورته کیږي.
سرینده خو نه ده ماته، تارونه یې ټو ل په ځای دي.
داولې نه غږیږي له دېنه لویه ضایعه بله نشته.
پوه شوم وپوهیدم داسرینده دبلبلو دکور ده او بې دګلونو له خوابل چیرته نه غږیږي.
داسرینده له عشق سره تعلق او ارتبا ط لري. تارونه یې هم په هماغه مقام پورې تړلي دي.
زه باید ګلزار ته ننووزم او دګلونو په حرم کښې دخپلې سریندې آواز واورم.
زه باید دنرګس سترګې، دغوټۍ خندا، دچنډړو لبنتې، دسنبلو پریشانه زلفې وګورم او د حسن په ګلزار کښې خپله سرینده وغږوم. بې له دېنه دغه خاموشي نه ورکیږي او خوشحالي نه پیداکیږي.
دا تورې وریځې باید دلمر او سپوږمۍ له مخې لرې شي.
دبلبلانو پنجرې اوقفسونه باید مات شي.
د باغ تړلی ور باید بیرته شي چې خوشحالۍ راشي او ذوق وشعور سترګې وغړوي.

خوشحالي

ستا دشجاعت اوشهامت ترانه ډیره خوږه ده.

داترانه ډیر مشهور شاعر جوړه کړه، سازندګانو ورته ډیرښه اهنګ پیداکړ اوس یې د وطن جونه او پېغلې په ډیر شوق

وایي او ته یې په اورېدو ډیر خوشحاله یې.

ټول خلق تاته په ډېر قدر او احترام ګوري دا چه هلته يوځای بل ځای ستا دتورې او سر بازۍ صفتونه دي او ته له ډېرې خوشحالۍ په جامو کښې نه ځايېږې.

په هغه ورځ چې ته د جنګ او جګړې له ميدانه بريالی راغلې ستاپه افتخار جشن ونيو ل شو په تا باندی له هرې خواګلونه شيندل کېده ستا په غاړه کښې خلقو ډګلو هارونه اچول ټولې سترګې تاته متوجه وې او په تا باندې خوشحالي ورېدله. دا خوشحالۍ تاله هغه ځايه راوړه چې هلته ډګوليو او بمونو باران وريده او ژوند ډېر په خطرکښې و، ته به هر ساعت له مرګ سره مخامخ کيدې اوډېر لوی غم درسره و.

هو! دمشرانو خوشحالۍ په همدغسې مشکلاتو او خطراتو او غمونو کښې پټه وي او کو چنيان خوشې په خوشې خوشحاله وي.

((پای))